

Къмъ 60-тѣхъ години на 17 в. търговията на града Русе продължавала да се разширява. Презъ 1658 г. въ Русе се наброяватъ вече 9 търговски кѫщи съ 80 души католици¹⁾. Това е било една голѣма търговска колония съ стопанско значение за цѣлия североизточенъ край на българскитѣ земи. Постепенно русенската колония се увеличава за смѣтка на другитѣ дубровнишки колонии. Обширната кореспонденция на русенскитѣ колонисти отъ това време е запазена отчасти въ дубровнишкия архивъ. Забележителното въ нея е това, че цѣлата тя е водена на славянски езикъ съ латиница, — езикъ, на какъвто пишатъ днесъ хърватитѣ. Въ езика, обаче, има примѣсени много италиански думи. Първото писмо отъ Русе е отъ 10 декември 1673 г. То е подписано отъ Марко Вранчигъ, Джиованъ ди Джиованъ, Трояно Финделе и Радо Радели — русенски търговци. Тѣ молятъ управлението на републиката за снизходжение, поради нѣкаква тѣхна вина, заради която посланиците, дошли тамъ (въ Русе), следъ като ги разпитали най-подробно за случката, осаждили всѣки единъ отъ тѣхъ да заплати по 100 реала, или да излежатъ наказание — по 3 месеца затворъ. Поради това тѣ апелиратъ решението и молятъ да имъ се оправи наказанието отъ върховнитѣ власти въ Дубровникъ²⁾. Цѣлото недоразумение и споръ между търговците било въ връзка съ нѣкаква разлика въ кирията при изпращане стокитѣ. Както ще се види по-нататъкъ, всекидневния животъ на дубровнишката колония въ Русе не се развивалъ съвсемъ гладко. Често пѫти между търговците имало толкова голѣми спорове и различия, че ставало нужда въ продължение на 5—6 години да се събиратъ доказателства за решаването тѣхнитѣ спорове въ Дубровникъ.

Въ друго едно писмо отъ следващата 1674 година Виченцо Ивановъ съобщава въ Дубровникъ за своето благополучно пристигане въ Русе, следъ като се отбилъ въ София³⁾. Презъ сѫщата година града е билъ посѣтенъ и отъ посланиците Гондола и Сорго, отъ гдето съобщили въ Дубровникъ да изпратятъ нужните срѣдства за извръшване на неотложни обществени работи. Сѫщите дочакали въ града драгомана, който дошелъ отъ Баба (Дагъ)⁴⁾.

Отъ 1676 г. е запазено едно много важно писмо на следнитѣ дубровчани: Джиовани Финдела, Михиель Трифони, Томазо Газиводичъ, Франческо Карваничъ и Марино Радели. Тѣ съобщаватъ въ Дубровникъ, че получили отъ видинските търговци писма, въ които се съобщава, че видинския бегъ правилъ голѣми пречки за изнасянето и търгуването на кожи заявявайки, че щѣлъ да издаде новъ законъ за търговията и то въпреки привилегийтѣ, които били дадени на дубров-

¹⁾ „Russi civitas. Ad ripam Danubij. In qua catholicorum Ragusinorum mercaturam exercentium sunt № 9, animae vero 80 . . .“ Fergm., 263.

²⁾ Писмо отъ Russi отъ 10. XII. 1673 fasc. 51 № 1915.

³⁾ „Sovom chete bitti avisati V. V. P. P. Gospostva kakosam nasdravie arivo u Russi koievassam aviso posanich dana is Soffie kakosam dinare primio od recenich sciudiela koiesam oncias prido recene dinare P. P. Gospodi Poklisarima i ucinili misu ricevuti kakosu vascia Gospostva dali orden po vascioi aperti koiechiese bit i od gnih avisani kakosu primili recene dinare od mene Vizzenza Ivanova sato drugo nemoscemo negoostaemo na sluscbu V. V. Prisvielich Gospostva Gospodin Bog svami. Is Russe na 26 Fre-ra 1674. Vicenzo di Gioani“ fasc. 40. № 1803.

⁴⁾ Писмо отъ Russi на 15 априлъ 1674 на Gondola и Sorgo. fasc. 53. № 1935.